GREGUSS LILLA

A madár még életben van

Az élet velejáró abszurditása

Szereplők

Hajnalka, A NÉNI
Imre, A POSTÁS

Hajnalka 86 éves, Imre 51, de a két színész egykorú.

1. Teázás

A néni háza, azon belül a konyha-nappali. A néni levest főz. A postás kopog.

A NÉNI *(Kiabálva)* Ki az?
A POSTÁS A postás.
A NÉNI *(Kiabálva)* Ki?
A POSTÁS A postás.
A NÉNI *(Kiabálva)* Jó, de most melyik?
A POSTÁS Imre vagyok, asszonyom. Az új postás.
A NÉNI Aha, az új. Jöjjön csak be, fiam. *(Belép a postás.)* Most tettem oda a levest. Szóval a Balázs… Vigyázzon ott azzal a padlódeszkával, a Zoltán is abba botlott el, aztán úgy kellett hívni a mentősöket, de már úgyis mindegy volt. Akkor a Balázs már nem hord leveleket?
A POSTÁS A Balázs… Meghalt. Néhány napja. Rémes incidens. Elütötte egy kamion. Pont itt, az utca végén.
A NÉNI Szegény Balázs fiam. Pedig ő bírta legtovább. Három és fél hétig! Már azt hittem, maradni fog. De hát… a halál is ugyanúgy része az

életnek, mint bármi más, nem igaz? Mi a neve? Imre, ugye? Feljegyzem majd. Kávét, teát főzhetek?
A POSTÁS Asszonyom, én szolgálatban vagyok.
A NÉNI Ez volt az utolsó ház, ahová levelet vitt ma, nem? A többiek útvonala is mindig ez volt. Rózsa utca, Horvát utca, Napos utca. Mindig a Napos utca szokik az utolsó lenni. Aztán beültek hozzám, kávéra, teára, levesre, ki mire.
A POSTÁS Ez valóban az utolsó állomásom. De…
A NÉNI Akkor teát vagy kávét?
A POSTÁS Nem akarok zavarni.
A NÉNI *(Minden szóra erős hangsúlyt téve.)* Teát vagy kávét?
A POSTÁS Teát. Köszönöm.

A néni a konyhában szöszmötöl, vizet forral.

A NÉNI Íze?
A POSTÁS Kérem?
A NÉNI Milyen legyen?
A POSTÁS Mentát kérnék. Ha van.
A NÉNI Csak az van. Én is azt szeretem. A vendégeim pedig egy-két alkalomnál többször nemigen jártak itt, ugye… De a postások általában egyből mentát kértek. Nem tudom, ez biztosan ilyen… postás-ízlés?
A POSTÁS Nem tudom, asszonyom…
A NÉNI Ne asszonyomozzon már itt, fiam, kiver a hideg tőle. Hajni néni.
A POSTÁS *(Zavarodottan.)* Néni? Nem tudom, Hajni… néni. Én nem vagyok régóta a postánál.
A NÉNI Hát mit csinált előtte?
A POSTÁS Sok mindent. Mindenfélét.
A NÉNI Vagy úgy. Jó, hát majd mesél, most időnk, mint a tej.
A POSTÁS Mint a tenger.
A NÉNI Hogy? Ja, igen, mint a tenger. Mindig összekeverem. Mert hát, mindkettő folyik. A nyelvemre meg egyből a tej szó jön. Kész a tea! Jaj, mit álldogál már itt szerencsétlenül, mint fasz a lakodalomban? Üljön le,

ahova akar. *(A postás feszengve leül egy konyhaszékre a konyhai kisasztal mellé.)* Mézet, citromot, cukrot? Tejet?
A POSTÁS Tejet. Nagyon keveset.
A NÉNI Milyen ironikus, nem?
A POSTÁS Valóban az.

A néni leül.

A NÉNI És, a postáselődei közül jóban volt valakivel?
A POSTÁS Én nem ismertem senkit azok közül, akik ezen a környéken szállítottak levelet. Amikor az előző munkahelyemről ki… kiléptem, hirtelenjében nem nagyon tudtam, hova tovább. Aznap jött hozzám a posta. A postásom gyerekkori ismerősöm, együtt nőttünk fel, tudja… Én meg persze nem tudtam tartani magam. Látszódott rajtam, hogy baj van. Akkor ez a bizonyos gyerekkori barát mondta, hogy náluk van egy üresedés. Már megint. De figyelmeztetett, hogy vigyázzak, mert minden elődöm…
A NÉNI Tudom, tudom. Meghalt nem sokkal azután, hogy találkozott velem. Igen.
A POSTÁS Elkeseredett voltam. Azt mondtam, hogy én már semmit sem bánok. Elvállaltam. Ez tegnapelőtt volt. Ennek ellenére ma reggel mégis félve indultam el.
A NÉNI Fiam, ha megölöm, én nagyon sajnálom, de ez ellen nem tudok mit tenni. Ez az élet rendje. Az én életemé, vagy mi a bánat.
A POSTÁS *(Kissé zavarodottan.)* Semmi gond.
A NÉNI Én már számon sem tudom tartani ezeket… Az első postásomra emlékszem. Az elsőre, akivel beszélgettem. Még fiatal voltam, huszonéves. Ő volt a Gyurkó. Olyan idős lehetett, mint én. Behívtam egy teára. Az első pár alkalommal semmi gond nem volt. Már megörültem, de azért meg is lepett a dolog. Aztán egyszer félrenyelt, de olyan csúnyán, hogy belefulladt. Később legtöbbször egyből meghaltak, amikor beléptek a házba. Vagy még a házba se. Volt egy Pityu, emlékszem, hogy őt a villám csapta agyon az udvarban, álltában, mikor az ablakon át integettem neki. Volt egy, annak már nem is tudom, mi volt a neve, a füzetem-

be biztos feljegyeztem, mert oda mindent feljegyzek, minden embert, aki… Szóval, mindenkit. Na mindegy, hát a neve az most éppen nem fontos. Na, azt is agyoncsapta az áram, mert ő meg tán értett az elektronikához is, a vízforraló meg elbaszarintódott. Én meg megkértem, hogy szerelje már meg. Akkor volt egy, az belefulladt a mosdótálba, mert eldugult a lefolyó, mondta, majd ő megcsinálja. Az a Géza volt, azt hiszem. Akkor volt egy, amelyik… Hát én nem tudom, mit csinált az a balfasz, de beleszaladt a késbe. Itt sem voltam, mire odanéztem volna, már csurom vér volt minden, pedig akkor raktam le a tiszta szőnyeget, hogy ott baszná meg. Ja de nem, ez volt a Géza. Akkor a mosdótálas lehetett a Nagy Feri? Igen, a Nagy Feri volt. A Kis Feri meg leesett a létráról, mikor a fényképalbumot segített nekem levenni. Nyakát szegte… Na, de voltak még sokan… *(Rövid csönd.)* Azért ezek nagyon rendes emberek voltak mind. Maga is annak látszik, Imre fiam. Tényleg sajnálnám, ha miattam esne magával valami baj.

A POSTÁS Tényleg… Én már lehetséges, hogy nem is bánnám. Nem hiszem, hogy lenne bárki is, aki bánná.

A NÉNI Na, ne mondja ezt, fiam, hát nincs egy nő a maga életében? Van magának felesége?

A POSTÁS Nincsen.

A NÉNI Maga még olyan fiatal! Ki tudja még, mi vár magára. Ha kikerül innen élve, persze.

A POSTÁS Fiatal? Nem hiszem, hogy fiatalabb volnék magánál…

A NÉNI Fiam, én már nyolcvanhat éves vagyok. Maga mennyi lehet? Legfeljebb ötven.

A POSTÁS *(Meglepetten.)* Ötven… Ötvenegy vagyok. De… hogy? Az nem lehetséges. Maga nem néz ki idősebbnek egy évvel sem nálam.

A NÉNI Mahh. A sok tea. Vagy tudjam is én. Tegezhetem?

A POSTÁS Hogyne. Persze. Miért ne…

A NÉNI Nagyszerű. No fiam, üljél már át a dvoszetre, ne ezen a szaros kemény konyhaszéken feszengjél itt nekem. *(A postás feláll, még mindig kicsit feszült, majd leül egy kétszemélyes ülőalkalmatosságra a nappaliban. Felforr a víz a konyhában.)* Kész a tea. Én is megiszok egyet. Nem bánod, ha leülök én is ide? *(Nem várja meg a választ, leül.)* Szóval akkor nem vagy

házas. Partnered csak van, nem?
A POSTÁS Nincsen.
A NÉNI Tökölődős fajta vagy, fiam?
A POSTÁS Úgy gondolom, hogy egyszerűen csak sosem alakultak úgy a dolgok. Úgy, hogy az mindenkinek jó legyen.
A NÉNI Bocsáss meg, de én ehhez olyan izé vagyok. Alfabetta.
A POSTÁS Analfabéta?
A NÉNI Az. Analfabéta. Fejtsd már ki, légy oly kedves.
A POSTÁS Próbálkoztam én egyszer-kétszer… De mindig rosszul sültek el a dolgok.
A NÉNI Próbálkozzál csak, fiam, mint mondtam volt, te még fiatal vagy, csak éljed túl a kilépést a kapumon.
A POSTÁS Nem az én terepem ez, azt hiszem. Ahányszor szerelmet vallottam, a velem szemben ülő angyali arc mindig fintorogva eltorzult.
A NÉNI Hát akkor kvittek vagyunk. Csak én sose vallottam szerelmet. Meg a te torz arcaid nyilván nem lehelték ki épp a lelküket.
A POSTÁS Nem leheltek azok ki egy mukkot sem. Tudom, hogy nem vagyok egy Héraklész. Tisztában vagyok magammal, azzal is, hogy nagy balfék tudok lenni időnként. Gyakran… Bocsánat, ha felindult vagyok kissé. *(Mélyet sóhajt.)* Én csak azt hittem, ez még nekem is kijárna. Meg azt is hittem, hogy a nők szeretik, ha Csokonait szavalnak nekik.
A NÉNI Nem szeretik?
A POSTÁS Nem minden esetben. Pedig eddig talán ez volt az egyetlen dolog, amit jól tudtam csinálni. Csokonait szavalni. Legalábbis azt hittem. Volt egy nő… De inkább nem untatom ezzel.
A NÉNI Én a szerelemről máshonnan úgyse hallok. Na bökjed csak ki, fiam!
A POSTÁS Szóval… Volt egy nő. Igazából összesen csak három volt az életemben. De vele jutottam el legtovább. Margitnak hívták. Vele ötször is sikerült találkoznom. Az első kettővel mindössze kétszer randevúztam. Fejenként. Már azon is gondolkodtam, hogy megkérem Margit kezét. Minden szépen ment, Margit egészen műveltnek tetszett számomra. Úgy éreztem, értékelni fogja, ha Csokonait szavalok neki, aztán majd jö-

het a gyűrű is – még szerencse, hogy azt végül mégsem vettem meg; az ékszerüzletben vettem észre, hogy otthon felejtettem a pénztárcámat… tipikus –, de amikor a versben az a rész jött, hogy:
„Játszodtasd altába'
Kedves képekkel,
Vidd Idáliába,
Hogy ne kelljen fel.",
akkor erre a Margit nagyon felkapta a vizet, mert ő ezt úgy értelmezte, hogy „meg akarom baszni, aztán menjen a picsába, vagy tőlem akár ott pusztulhat meg helyben", és most az ő szavait használtam…
A NÉNI Bocs, fiam, de ez a lány egy liba. Na de aztán? Nem volt senki más?
A POSTÁS Nekem… Évekbe telik, míg egy randevúra rászánom magam. A második már könnyebb. Margittal az eset pedig még csak két hete sem történt.
A NÉNI Hát, fiam, most nem rosszból, de van olyan, akinek ezt adta a sors. Én is egyedül aszalódok, mióta világ a világ… Bassza meg, a leves! *(A néni felpattan, majd elzárja a gázt a leves alatt.)* Szeretnél ebédelni? Jó kis tyúkhúsleves. Tegnap átugrott a szembeszomszéd tyúkja az udvaromba, aztán ott is maradt kifeküdve… Nem tudom, mi lelte, de gondoltam, kihasználom az alkalmat.
A POSTÁS Én igazán nem akarom rabolni az idejét, főleg nem ebédidőben.
A NÉNI Fiam, ez a leves sok egy embernek. Meg – most nem rosszból, de – vár téged otthon bárki is meleg ebéddel?

Csönd.

2. Ebéd

Ketten ülnek a konyhai kisasztalnál. Lassan eszik a levest. Kanalaik csörömpölnek, míg a néni meg nem szólal.

A NÉNI Mi ketten éltünk, anyámmal. Itt ebben a házban, amiben én most is. Meg az anyám húga is itt lakott, innen nem messze, ő is egyedül. Mi-

kor idejöttünk – ötéves lehettem, vagy már én sem tudom –, a környékbeli gyerekek – erre emlékszem jól… – nagyon furán néztek rám. Meg szöktek tőlem, mintha legalábbis valami mágnes taszítaná el őket. Nem is mertek a közelembe jönni, azt mondták, boszorkány vagyok. Hanem volt az a fiú, olyan egykorú volt velem. A Jóska? Talán ez volt a neve neki. Azzal egyszer játszottam. Nem volt egy bőbeszédű gyerek… Hangját nem is hallottam. Futkároztunk körbe a fák körül az ültetvényesben, ezt játszottuk. Hanem egyszer csak hozzáértem a vállához egy almafa alatt. Na, akkor egy faág ráesett neki a fejére, de úgy, hogy majd' szörnyethalt. Hát ezután se barátkoztam sokkal többet a gyerekekkel. Kilencévesen az anyámtól kaptam egy halat. Nagyon szép kis aranyhal volt, úgy világított, mintha napfényt húztak volna rá a pikkelyeire. Na, azt a halat én nagyon szerettem. Az volt az egyetlen társaságom. Aztán egy nap a szemem láttára kiugrott a vizesüvegéből. Utánakaptam – a földön hevert –, visszadobtam, de addigra már nyilván késő volt… Megdöglött. Én akkor annyira nem mutattam ki, hogy szomorú lennék, mert a halált mintha mindig hordoztam volna magamban, csak úgy dőltek ki mellőlem az emberek meg az állatok. Meg amikor tizenkettő voltam, akkor lett egy olyan izé növényem, az ami olyan nehezen pusztul ki. Egy olyan anyósnyelv. Mérgező is egyébként. Úgyhogy nagyon magaménak éreztem. Hát nem kipusztult egy hónap alatt? Megmagyarázni sem lehetett, hogy miért halt el… És akkor én így, tizenkét évesen eldöntöttem, hogy egyedül élem végig ezt az életet. No, nem mintha annyira hiányoltam volna egy másik ember társaságát… Nem. Nekem nem voltak ilyen… kapcsolati igényeim, vagy mi a franc. Azt mondogattam magamról, hogy macskás aggszűz vénlány leszek. És mi lett a vége? Egy macska sem bírta mellettem. Mind megdöglöttek. Mind valami elképzelhetetlen balesetben. Tudod, hány macskát pusztítottam el a társaságommal? Harminckilencet. No, persze nem egyidőben, hanem a sok év alatt. Csak egy bírta ki. Az majd' fél évig velem volt. Az a Benőke, de nőstény volt az is. Csak olyan benős feje volt neki. De nagyon nem jöttünk ki az elejében. Véresre harapta a bokámat, meg karistolt, mint az istennyila. Aztán egyszer egy jó nagy adag tejet töltöttem ki neki. Na, akkor odadörgölődzött a lábamhoz, ahhoz, amit egyébként mindig véresre harapott, hogy baszná meg. Aztán teli hassal

elfutott. Reggel az ajtó előtt feküdt kinyúlva. Egy egér akadt neki a torkán… Pedig szép, fekete macska volt, mint a boszorkányoknak a mesékben, a feje meg olyan benőkés. Na, az bírta legtovább az állataim közül.

Csönd.

A POSTÁS Ó. *(Rövid csönd.)* Hát, nekem egy kutyám volt egész életemben. Már nagyon öreg. Sokkal öregebb annál, mint amennyi egy átlagos kutyaélet lenne. *(Rövid csönd.)* Ne haragudjon, ha hülyeséget mondtam. Jobbat nem tudtam kibökni…

Csönd.

A NÉNI És mi a neve? Milyen fajta? Meséljél már róla kicsit, az isten szerelmére, hát nyíljál már meg egy kicsit jobban!
A POSTÁS *(Zavarodottan.)* Karesz. Karesznak hívják. Károly, igazából. Egy németjuhász, csodaszép teremtés. Hatalmasra megnőtt, nagyon gyorsan. És Királynak akartam hívni. Király, a hatalmas és félelmetes, mert valóban az… Aztán egyszer Király helyett Károlyt mondtam, és az így… Ráragadt. Hallgatott rá. Így lett hatalmas és félelmetes Karesz. Néha Karina, még akkor is, ha az női név… Még szegény kutyám nevét is sikerült el… rontanom. Én nem tudok úgy mesélni, ahogy maga… Ezek után hogy várja el, hogy érdekes legyek? *(Hirtelen berepül egy galamb a házba. A postás ijedten, gyors mozdulattal felpattan.)* Hajni néni, berepült egy madár az ablakon!
A NÉNI Hagyd csak, fiam, majd elszáll. Vagy megdöglik. De szerintem az utóbbi lesz. *(Szünet.)* És nekem ne mondogassál olyanokat, hogy nem vagy érdekes, mert én repülök ki azon az ablakon. Imre fiam, tudod te, hogy én mennyit beszélek emberekkel? Na, hát pontosan annyit, amennyit most itt teveled. Hol van nekem társaságom? Sehol se, mert nem is lehet. Pedig szeretem a mások történeteit hallgatni. És, én most nem azt mondom, nincs énnekem érdekes életem… De én is szeretek mesélni. Szeretném, ha valaki… emlékezne rám? Asziszem'. De hát álmodik a nyomor, a szurkos kurva életbe bele. Ki fog rám emlékezni, ha mindenki meghal, akivel csak valaha találkoztam, nem igaz?

Csönd.

A NÉNI Néha csak itt állok, tudod, a mosogató fölött, és nézek ki az ablakon, amíg mosom el a mosnivalót. És akkor megérzem, mintha anyám átölelne hátulról. Néha beszélek hozzá. Csak elmesélem, hogy most éppen ezt főzök, meg most éppen amazt hallottam a rádióban. Mert néha kimegy a fejemből, hogy már nincs itt… Mégiscsak, egy egész életet együtt éltünk le…

Rövid csönd.

A NÉNI Anyám volt az egyetlen, akit nem én öltem meg. Sokáig élt… Huszonegy éve halt meg. És még mindig képes vagyok elfelejteni, hogy már nem él.

Csönd.

A POSTÁS Részvétem.

Rövid csönd.

A POSTÁS Én… Nem sokra emlékszem anyámból. A legélénkebb emlékem róla az, hogy nyár végén minden nap hozott nekem egy almát. Csak nekem. Ez volt a mi közös… dolgunk. Titoknak nem mondanám. Merthogy apám és a bátyám ugyanúgy tudtak róla, csak ők nem igényeltek ilyesmit, elvoltak ők egymással. Az utcánk legvégén állt egy almafa. Vadon nőtt. Vagyis, lehet, hogy egykor odaültette valaki, így nem biztos, hogy vad volt… De mindegy. A lényeg, hogy az nem volt senkié. Azon nőttek a legszebb almák a világon. Legalábbis anyám és én így láttuk. Arra az árva fára senki még csak rá sem nézett. Anyám sosem tépett le a fáról almát, nem akarta… hogy is mondta? Bántani? Nem, nem. Még csak ezzel sem akart neki ártani. Igen. Gyönyörű, piros, savanykás ízű almákat hozott. Mert mindketten a savanykásabbat szerettük… Tökéletesek voltak azok az almák nekünk.

Csönd. A postás elérzékenyül.

A POSTÁS Egy napon, mikor hatéves voltam, apám megkérte anyámat, hogy menjen el sajtért meg kenyérért – apám szinte csak ezen élt egész életében. Az út a boltig nem tarthatott tovább tíz percnél. Anyám úgy, ahogy volt, udvari papucsban, otthoni ruhában, piros kabátját magára vetve indult el boltba. Aztán nem jött többé haza. Eltűnt. Én évekig próbáltam megtalálni, de sikertelenül. Azt nem hiszem, hogy elszökött volna. Mert hát, az ember nem szökik el papucsban, minden nélkül… Érti, ugye? Az apám annyira belemerült a munkába, hogy jobbára észre sem vette, hogy anyám eltűnt. Legfeljebb azt, hogy nincs otthon sajt meg kenyér.

A néni kérdőn néz a postásra.

A POSTÁS Jó. Lehet, hogy ez nem egészen így volt… Hatévesen másképp látja a dolgokat az ember. De ami biztos, anyám eltűnt a semmibe. Mái napig nem tudom, hogy egyáltalán él-e még. Apám pedig a munkájába temette a bánatát.
A NÉNI Én őszintén sajnálom édesanyád. Meg téged is, fiam. De ennél többet nem igazán tudok mondani…

Szünet.

A NÉNI Az én családomban minden nő eltűnik. Előbb vagy utóbb. Én nem is ismertem az apámat.
A POSTÁS Sajnálom.
A NÉNI Ugyan, hagyd már. Nálunk ez volt a szokás. Anyám kiskoromban csak erről mesélt nekem. Valami családi átok, ő így mondta. Hogy mi el vagyunk átkozva. Minden anya csak lányt szült. Egy fiú se született a családban… Az anyák, anyáink, meg jó korán elszöktek a férjüktől, udvarlójuktól vagy párjuktól, vagy na, élettársuktól – vagy hogy hívják már ezeket manapság, én se tudom. Megszülték a lányaikat, és egy-két hónap se telt bele, már szöktek, amerre vitte őket az orruk. Vagy még

meg se szültek. Volt egy-két kivétel. Az anyukám anyukája, a Mámé. Mi így hívtuk, hogy a Mámé. Na, a Mámé nagyon bele volt szerelmesedve az urába. Filig'. Anyám azt mondta, hogy nagyon szépen éltek együtt. Meg két lányuk is született, anyám volt az idősebb, meg a Marcsa nena. Ők úgy négyen… szépen elvoltak. De a Mámét is egy éjszaka megcsapta a hideg szellő. Anyám mondogatta ezt, hogy amikor eljött az ideje a menésnek, akkor a családunk nőit megcsapta a hideg szellő. És akkor a Mámé, mikor megérezte a szellőt ő is, összepakolta egy bőröndbe a két lány holmiját meg a sajátját. Marcsa lehetett hároméves, anyám meg négy. A Dédi, a Mámé anyukája meg ott maradt, azon a helyen, ahol a Mámé férje is. Mert a Dédi meg előzőleg oda telepedett le. És akkor anyámék meg elindultak, amerre a Mámé orra vezette őket, vagy amerre a szellő fújta őket. Anyám úgy mesélte, hogy délre mentek. Hogy mindig minden nő dél felé indult, mert mindegyiküket a tenger hívta. Ez egyébként szép gondolat, a tengert én is mindig meg akartam nézni, aztán meg látja… Itt rohadok ebben a kis retkes falucskában mindig-óta. Na, mindegy. Az anyák aztán addig vándoroltak a lányaikkal, amíg a lányaik meg nem találták a leendő lányuk apját.
A POSTÁS Ó.

Rövid csönd.

A POSTÁS Különös történet. Különleges.

Csönd.

A POSTÁS De maga nem az édesanyjával élt itt? Ő jött magával? *(Szünet.)* Magának is van egy lánya valahol?
A NÉNI Az anyámmal éltem, igen.

Csönd. A néni elérzékenyül.

A NÉNI Nekem nincs lányom. Én ide vándoroltam az anyámmal, mikor ötéves voltam. És itt is maradtam.

A POSTÁS Nem muszáj elmesélnie, ha nem akarja.
A NÉNI Fiam, megmondtam… Ha neked nem mondom el, akkor ki fog rólam tudni bármit is?

Csönd.

A NÉNI Anyám azt is mesélte, hogy minden lány a családban este született, mikor lement a nap. Az éjszakával együtt születtek mind, anyám így mesélte gyerekkoromban. De én hajnalban születtem, ezért lett a nevem Hajnal. Anyám tudta rólam, hogy én más leszek, hogy én megtöröm majd ezt a családi átkos fiszem-faszomot, amit ők végigszenvedtek. Meg már akkor is, csecsemőként is, minden elhalt mellettem. Anyám aztán ilyeneket mondogatott nekem, hogy vigasztaljon, mert hát gyerekként ez rosszul esik az embernek, hogy ő más, szóval ilyeneket mondogatott, hogy én valami mentőangyal vagyok, a család angyala, aki megtöri az átkot, csak a szárnyaim letörték, mikor megszülettem, és ezért kaptam egy ilyen különlegességet, ami senkinek sincs, csak nekem, egy ilyen erőt vagy micsodát…

Rövid csönd.

A NÉNI De hát azt tudtam, hogy nekem már nem lesz lányom, akivel elvándorlok. Ahogy azt is, hogy nem jutunk el a tengerig.

Rövid csönd.

A NÉNI Szép mese volt…

Csönd.

A NÉNI Na, de ne legyünk ennyire búvalbaszottak, fiam!
A POSTÁS Igaza van, ne legyünk…
A NÉNI Mesélj most te magadról. *(Szünet.)* Én már fáradt vagyok, fiam. Az ember el tud fáradni, ha sokáig nem alszik. És tudod, hogy szokik

mondani azt, hogy a halál angyala sosem alszik. Hát ha én vagyok a halál angyala, akkor ez bizony így igaz, hogy baszná kettébe a jó világ.

Rövid csönd.

A NÉNI Meséljél a családodról. Van egy bátyád, azt mondtad.
A POSTÁS Ikrek vagyunk. De nem igazán hasonlítunk egymásra. Sosem hasonlítottunk. Külsőre sem. Egészen kicsi korunk óta úgy voltunk, hogy Jani volt az apám kedvence, én pedig az anyámé. Aztán amikor anyám eltűnt… Nem is tudom. Összetört a világ, azt hiszem, szilánkosra tört. És egyedül maradtam. *(Szünet.)* Az apám rádiószerelőként dolgozott. És szerette volna, ha Jani és én a nyomdokaiba lépünk. Janit egyből gyerekként megfogta ez a bütykölős-bíbelődős dolog, folyton ott sündörgött apám műhelyében. Addig én az anyámmal olvasgattam. Amíg tudtam vele… Azután egyedül. De az apám persze elvárta, hogy én is ott legyek mellette, hogy érdeklődő legyek, segítőkész, mint a Jani. Ő egyébként korán érő típus volt, nyurga volt és már pelyhedzett a bajsza, én meg ilyen kis… Ügyetlen fikamatyi voltam mellette. Ezt az apám mondta. Minden kiesett a kezemből, mindent összetörtem, amit megfogtam, megrázott az áram… Aminek nem kellett volna megtörténnie rádiószerelés során, az mind megtörtént velem. Ennek ellenére is úgy gondolta a Papa, hogy majd megjavulok. Hogy majd olyan leszek, mint a Jani, elvégre ikrek vagyunk… Csakhogy bennünk sosem volt semmi közös.

Szünet. A postás a széken ülve hátratekint, hogy megnézze az időt a faliórán. Észrevesz egy foltot a nappali kisasztalán. A madárt sehol sem látni.

A POSTÁS Hajni néni… Azt hiszem, a madár leszarta az asztalt.
A NÉNI Hagyd csak, fiam, majd én feltörlöm.

Odalép a ronggyal az asztalhoz, elkezdi törölgetni, majd kitör belőle a nevetés. A postásból is kitör. Sokáig együtt nevetnek.

3. Pihenő

A NÉNI Jaj, fiam, muszáj ledőlnöm a dvoszetra egy kicsit. Egyre fáradékonyabb vagyok…
A POSTÁS Elmenjek? Most már igazán sokáig raboltam az idejét.
A NÉNI Ne menj el, fiam, még. Aszontad' ezek szerint, hogy nem nagyon jött be a rádiószerelés.
A POSTÁS Hát az nem igazán…
A NÉNI De akkor mit csináltál, mielőtt postás lettél volna?
A POSTÁS Egy ideig szerelgettem a rádiót apám meg János mellett. Aztán Jani, miután megnősült, elköltözött, már saját műhelyben dolgozott. Akkor ketten maradtunk apámmal. Így ment ez nagyjából húszéves koromig. Papa ideges típus, akkor is az volt, és már nem bírta tovább a – nem kertelek – balfaszságom. *(Kuncog magán.)* Bocsánat… Szóval elküldött, hogy inkább keressek valami más foglalkozást, mert a rádiószerelés nem nekem való. Azután nagyon sok mindennel próbálkoztam… Megtanultam gyorsírni az írógépemmel, amit az anyám hagyott ránk, és elmentem titkárnak, ahol leveleket diktáltak nekem. De minden írógépet elrontottam, amit ott kaptam. Szétzilálódtak az ujjaim alatt… Azután elkezdett érdekelni a sütés, úgyhogy elmentem kisegítőnek egy pékségbe. Ott rá kellett jönnöm, hogy pékárut ezentúl csak és kizárólag venni fogok, mert amit csak sütöttem, elégett. Volt, ami szó szerint lángra lobbant és elégett. Voltam benzinkutas is, de azt inkább hagyjuk… Pincér, akkor meg hetente cserélni lehetett az étterem tányérkészletét. Kocsmában is dolgoztam, de az depresszív időszakom volt, és inkább ittam, minthogy én itattam volna másokat. Voltam kutyasétáltató, de csak egy kutyát sétáltattam összesen, és az elszökött. Azt hiszem, azóta sem találták meg. Mi volt még… *(Gondolkodik.)* Egyszer… Írtam egy regényt. Mert azon kívül, hogy Csokonait szavaltam, az olvasás volt az egyetlen dolog, amit mindig jól tudtam csinálni. Gépelni már tudtam… Gondoltam, megpróbálkozom a regénnyel is.
A NÉNI És miről szólt?
A POSTÁS Igazából önéletrajzi jellegű volt. Egy anya eltűnése, egy magára maradt gyermek, aki bár nincs egyedül, magányos, és semmi sem sikerül neki… Csak az én regényem szereplője a végére sikeres lett.

A NÉNI Te is lehetsz még az. Az a te bajod, hogy nem bízol eléggé magadban. Azért érzed magad balfasznak, fiam, mert balfaszkodsz. Magaddal balfaszkodsz. Higgy már kicsit magadban!
A POSTÁS Rendben…
A NÉNI És mi lett a könyvvel?
A POSTÁS Elküldtem a kéziratot egy írónak, hogy nézze át. Ismerte anyámat. Szóval elküldtem neki, és ő elolvasta. Visszaküldött egy levelet, amiben azt írta, hogy elolvasta, és szerinte irodalmilag stílusos és remekbeszabott, a története fantasztikus… lenne, ha nem gyújtotta volna fel véletlenül, mikor fellökött egy gyertyát. Ő feltételezte, hogy készítettem másolatot. Én pedig feltételeztem, hogy nem fogja felgyújtani senki kéziratát… Azóta tudom, hogy mindig mindenről másolatot kell készíteni, szerencsére a gyorsgépelés ebben segít. De a regényemet sosem írtam le újra.
A NÉNI Kár érte. Szívesen elolvasnám.
A POSTÁS Talán egyszer.
A NÉNI És azután mentél el postásnak?
A POSTÁS Nem. Közvetlenül előtte éjjeliőr voltam, váltottuk egymást egy másik kollégámmal, de összekevertem a műszakokat, és mindig egyszerre tartottunk pihenőt. Egy múzeumban voltam éjjeliőr. Képzelheti… Aztán kirúgtak, akkor hagyott ott engem Margit is, és úgy éreztem, nekem már soha semmi nem fog összejönni ebben az életben. És akkor kerültem a postához.
A NÉNI Szép kis utad volt, hallod-e.

Csönd.

A NÉNI Bekapcsolnád a rádiót?
A POSTÁS Hogyne. Mire állítsam?
A NÉNI Szeretek komolyzenét hallgatni.
A POSTÁS *(Odamegy a nappali kisasztalához, ahol egy régi rádió áll. Megpróbálja bekapcsolni, de a rádió nem szólal meg.)* Ez nem szól.
A NÉNI Mi? Hogy azt a féregkúrta lyukat baszná ketté. Hát ennek tegnap még semmi baja nem volt!

A POSTÁS Ne kapja fel a vizet, Hajni néni, valamire még emlékszem abból, amit az apám tanított nekem…
A NÉNI Meg tudod szerelni?
A POSTÁS *(Egy ideig bíbelődik a rádióval.)* Áá. *(A rádió megszólal.)* Na, ez egy kicsit megrázott, de megvan.
A NÉNI Azt a mindenedet! Látod, megy ez neked.
A POSTÁS Hányason van?
A NÉNI Nyolcvankilenc.

Rövid csönd.

A NÉNI Fiam, hagyd ott a postát. *(Szünet.)* Menj vissza apádhoz.

Egy ideig nem szólalnak meg, csak hallgatják a komolyzenét. A postás feláll, majd lassan elindul kifelé. Közben a madár leszáll a konyhaasztalra. A postás megáll az ajtó előtt, majd visszafordul. Észreveszi a madarat.

A POSTÁS Hajni néni…

Szünet.

A POSTÁS A madár még életben van.

A néni csukott szemmel fekszik.